

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö VM004:00:2009, 24.2.2011

Arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudistus

Viestinnän Keskusliitto on tutustunut arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudistusta käsitelleen työryhmän muistioon (VM 12:2011), ja haluaa antaa siitä lausuntonsa valtiovarainministeriölle. Liiton näkemys muistion uudistusesityksistä on seuraava:

1. Muistiossa esitettyjen arvopaperimarkkinalain 11 luvun uudistusten *vaikutukset sananvapauteen on selvitettävä jatkovalmistelussa*. Riittävän viranomaisvalvonnan ohella arvopaperiomistuksen julkisuutta koskevilla säännöksillä on turvattava yleisön sananvapauteen kuuluva oikeus saada tietoa. Tämä edellyttää, että toimittajilla on käytössään työkalut seurata yritysten omistusrakennetta, sisäpiirejä ja yrityskauppoja. Liitto *vastustaa yleisöjulkisuuden heikentämistä* arvopaperimarkkinalainsäädännössä.
2. Työryhmä ehdottaa siirtymistä moniportaiseen arvopaperien hallintaan, jossa arvopaperitilejä voidaan säilyttää julkisen arvo-osuusjärjestelmän ulkopuolella. Yleisöjulkisuuden turvaamiseksi työryhmä esittää, että Finanssivalvonta ylläpitää *keskitettyä julkista sisäpiirirekisteriä*, johon sisäpiiriläiset ja heidän läheisensä ovat velvollisia antamaan tietoja omistuksistaan (s. 151 – 153). Sananvapauden kannalta olennaista on tällöin yhtäältä rekisterin käytettävyys ja tiedonantovelvollisuuden riittävän tehokas noudattaminen. Verrattuna nykyiseen julkiseen arvo-osuusrekisteriin työryhmän luonnostelema muutos merkitsisi varsin todennäköisesti yleisöjulkisuuden heikentymistä. Järjestelmää, joka perustuu tiedonantovelvollisten omiin ilmoituksiin voidaan pitää ongelmallisena varsinkin, kun sitä verrataan viime päivinä uutisissa olleisiin tietoihin patentti- ja rekisterihallituksen rekisteristä, jossa lukuisat liiketoimintakielloissa olevat henkilöt ovat edelleenkin merkittävä yritysten johtoon ja luottamustehtäviin.
3. *Markkinoiden läpinäkyvyys on keskeistä sekä markkinoiden oman toiminnan että demokraattisen päätöksenteon kannalta*. Perustelut siirtymiselle arvopaperien moniportaiseen hallintaan on suhteutettava näihin arvoihin ja punnittava myös sananvapausrajoituksena. Työryhmä esittää yleisperusteluissaan (s. 7 – 8), että tarjoamalla sijoittajille heidän tarpeitaan paremmin vastaavia säilytyspalveluja voidaan lisätä kilpailtua palveluntarjontaa, turvata suomalaisten yhtiöiden omistuspohjaa ja kotimaisen markkinapaidan toimintaedellytyksiä. Erityisperusteluissa tavoitteena mainitaan lisäksi sääntelyn luotettavuus (s. 83). Nämä tavoitteet on jatkovalmistelussa voitava tarkentaa, jotta ne voidaan asianmukaisesti suhteuttaa uudistusten sananvapausvaikutuksiin. Pelkkä toivottu säästö hallintokustannuksissa ei riitä perusteeksi yleisöjulkisuuden heikentämi-

seen. Liitto viittaa tältä osin Oikeustoimittajan ry:n ja Tutkivan journalismin yhdistyksen asiassa yhdessä antamaan lausuntoon (19.4.2011).

4. Liitto on käytettävissä asian jatkovalmistelussa sääntelyn sananvapausvaikutuksia arvioitaessa ja vaihtoehtoisia sääntelymalleja etsittäessä.

Viestinnän Keskusliitto ry

Valtteri Niiranen
toimitusjohtaja

Viestinnän Keskusliitto on joukkoviestintäalan ja graafisen teollisuuden kattojärjestö, joka edistää toimialan yleisiä toimintaedellytyksiä tavoitteenaan turvata monipuoliset viestintäpalvelut suomalaisille. Viestinnän Keskusliitto edustaa noin 800 yritystä ja yhteisöä, jotka työllistävät noin 24.000 henkilöä. Edustettujen yritysten osuus joukkoviestintämarkkinoista on noin 80 %. Keskusliiton jäseniä ovat Aikakauslehtien Liitto, Graafinen Teollisuus, Sanomalehtien Liitto, Suomen Kustannusyhdistys, RadioMedia sekä televisioalan yritykset MTV Media ja Sanoma Entertainment.

Lisätietoja lausuntoon liittyen antavat tarvittaessa:

Valtteri Niiranen
toimitusjohtaja
valtteri.niiranen@vkl.fi
puhelin 09 2287 7217
matkapuhelin 0400 245 008

Mikko Hoikka
lakimies
mikko.hoikka@vkl.fi
puhelin 09 2287 7229
matkapuhelin 040 186 3503